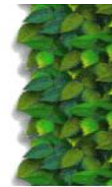

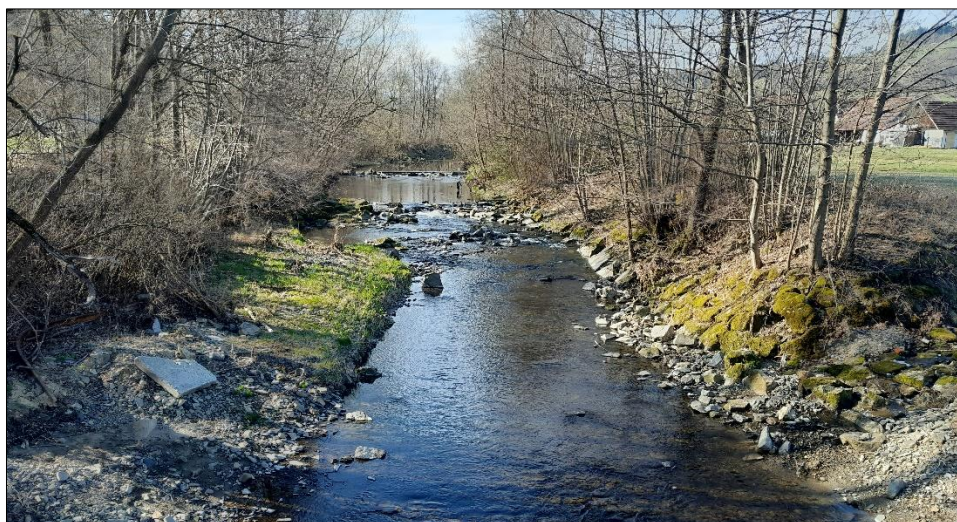
RNDR. LUKÁŠ MERTA, PH.D.

Služby v ochraně přírody

Elektronická verze

Senice – Ústí, Leskovec, ř. km. 1,050 – 1,120; 3,230 – 3,320

Zpráva z biologických průzkumů lokality

Květen 2025

Objednatel:

GEOtest, a.s.
Šmahova 1244/112
627 00 Brno

Zpracovatel:

RNDr. Lukáš Merta, Ph.D.
Mrštíkovo náměstí 53
779 00 Olomouc
tel.: 776 112 559
e-mail: L.Merta@post.cz

V Olomouci, 13. 5. 2025

.....
RNDr. Lukáš Merta, Ph.D.

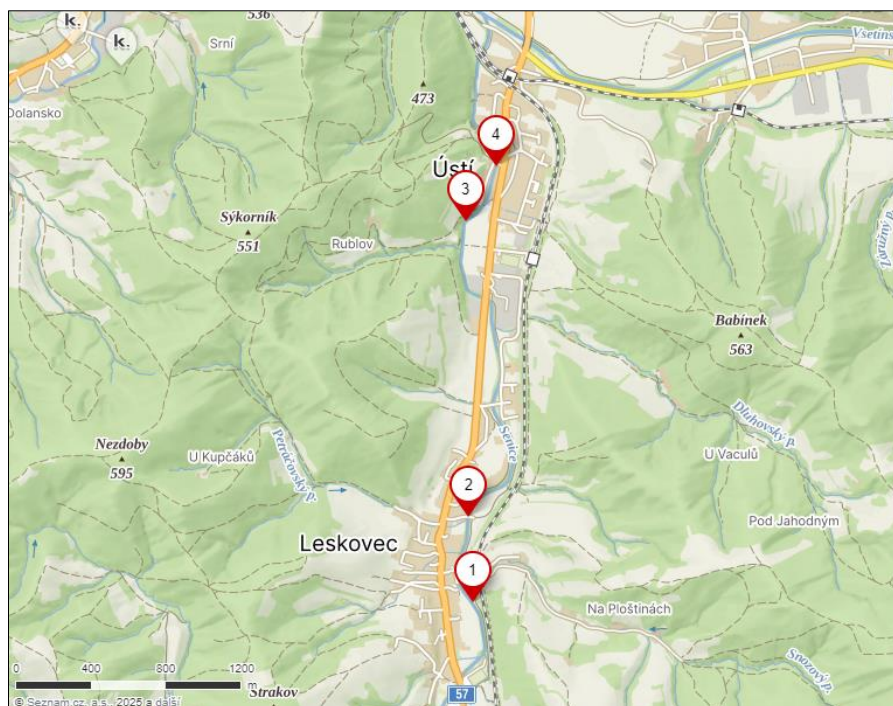
Zpracovatel tohoto výstupu je držitelem autorizace k provádění posouzení podle §45i zákona č. 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, udělené Ministerstvem životního prostředí (č.j. MZP/2020/630/1768) a držitelem autorizace k provádění biologického hodnocení ve smyslu §67 zákona č. 114/1992 Sb. udělené Ministerstvem životního prostředí (č.j. MZP/2020/610/3301). Tento výstup však nepředstavuje hodnocení podle §45i ani §67 ZOPK.

1. Zadání, metodika práce

Průchodem povodně dne 15. 9. 2024 na toku Senice došlo k poškození stupně v obci Ústí a poškození opevnění levého břehu toku pod mostem u obecního úřadu v obci Leskovec. Na limnigrafu v Ústí bylo na toku dosaženo II. SPA. K opravě byl navržen stupeň v obci Ústí v ř. km. 1,119 a levý břeh toku pod mostem u obecního úřadu v Leskovci v ř. km. 3,230 – 3,320. V obci Leskovec byl povodní částečně poškozen balvanitý skluz v ř. km. 3,325, kde byly částečně rozplaveny balvany. Pod stupněm se v ř. km. 3,230 – 3,320 vytvořila levobřežní výtrž. Záměrem správce toku je opravit technické objekty na toku, jež byly povodní poškozeny. Za tímto účelem byl také proveden zoologický průzkum zájmových lokalit s cílem zjistit aktuální složení fauny vázané na vodní tok, se zaměřením na výskyt vzácných či zákonem chráněných živočichů.

Terénní průzkum byl cílen na faunu zájmového úseku toku Senice v obcích Leskovec a Ústí (viz mapa níže). K zjištění druhového spektra vodních živočichů a kvality prostředí vodního toku byly odebrány vzorky makrozoobentosu (společenstvo bezobratlých osídlujících dno). Makrozoobentos je považován za nejvhodnější společenstvo pro bioindikaci prostředí tekoucích vod. Během průzkumů byla pozornost věnována také možnému výskytu raků a velkých mlžů (škeblí či velevrubů). Raci byli vyhledáváni vizuálně v korytě toku, pod kameny a v dalších přítomných úkrytech (např. kořání stromů). Získaná data byla doplněna a porovnána s údaji z Nálezové databáze ochrany přírody (NDOP), rybářskými údaji a s daty autora získanými v předchozích letech. Průzkum obojživelníků, plazů a ptáků na březích toku byl postaven na vizuálním a akustickém sledování těchto živočichů (včetně prohledávání úkrytů). Také savci byli zjišťováni vizuálně jejich přímým pozorováním nebo identifikací pobytových značek (trusu, stop). Průzkumy byly provedeny dne 9. 4. 2025 za běžného vodního stavu v toku.

Úseky toku Senice v Leskovci (1,2) a v Ústí (3,4), jež byly předmětem zoologických průzkumů

2. Výsledky terénních průzkumů

2.1. Popis lokality

Předmětem průzkumů byly dva úseky toku Senice v obci Ústí (ř. km 1,050-1,120) a Leskovec (ř. km 3,230-3,320) (okres Vsetín, Zlínský kraj). Oba úseky jsou si do značné míry podobné. Jedná se o morfologicky upravené, intravilánové úseky, protékající více či méně souvisle zastavěným územím obce. Tomu také odpovídá charakter koryta toku, které je významně upraveno narovnáním, zkapacitněním a opevněním břehů. Koryto má pravidelný, lichoběžníkový tvar. Na toku je vystavěna řada příčných objektů (jezů a prahů). Na dolním úseku protékajícím Ústím a Leskovcem lze hovořit o podhorské bystřině s poměrně čistou, oligotrofní vodou.

Vodní tok Senice pramení v Javorníkách pod vrchem Makyta (923 m n. m.) v nadmořské výšce 840 m a severně od obce Ústí v nadmořské výšce 354 m n. m. se vlévá jako levostranný přítok do Vsetínské Bečvy. Délka toku činí 32,5 km, plocha povodí měří 135,6 km².

2.2. Vodní bezobratlí Senice

Společenstvo vodních bezobratlých (zoobentos) je zde tvořeno běžnějšími druhy, typickými pro podhorské toky pstruhového pásma. Mezi dominantní zástupce patří blešivec potoční (*Gammarus fossarum*), jepice rodu *Baetis*, *Rhithrogena* a *Ecdyonurus*, chrostíci rodu *Hydropsyche* a *Potamophylax*, ploštěnka potoční a larvy muchniček (Simuliidae). Saprobni index zoobentosu byl odhadnut na vyšší oligosaprobitu (Si ~ 1,3). Oba úseky jsou řazeny v ukazateli saprobni index do třídy čistoty I (voda neznečištěná). Výskyt raků ani velkých mlžů nebyl v zájmovém úseku Senice zjištěn. Výskyt raků je však znám z blízkého úseku Vsetínské Bečvy pod soutokem se Senicí.

Seznam vodních bezobratlých zjištěných na dvou úsecích Senice v Ústí a v Leskovci

Početnost: *... nízká, **... střední, ***... vysoká

Taxon	Početnost
Oligochaeta – máloštětinatci	
<i>Limnodrilus sp.</i>	*
<i>Pristina sp.</i>	*
Mollusca – měkkýši	
<i>Pisidium henslowanum</i>	**
Amphipoda – různonožci	
<i>Gammarus fossarum</i>	*
Ephemeroptera - jepice	
<i>Alainites muticus</i>	*
<i>Baetis rhodani</i>	***
<i>Baetis vernus</i>	*
<i>Ecdyonurus venosus</i>	**
<i>Ecdyonurus sp. juv</i>	*
<i>Rhithrogena sp.</i>	**
Plecoptera - pošvatky	
<i>Leuctra sp.</i>	*
Trichoptera - chrostíci	
<i>Hydropsyche contubernalis</i>	**
<i>Hydropsyche sp. (juv.)</i>	*

Senice – Ústí, Leskovec, ř. km. 1,050 – 1,120; 3,230 – 3,320

Zpráva z biologických průzkumů lokality (2025)

<i>Odontocerum albicorne</i>	*
<i>Polycentropus flavomaculatus</i>	*
<i>Rhyacophila nubila</i>	**
<i>Potamophylax sp.</i>	**
Diptera – dvoukřídlí	
<i>Ceratopogon sp.</i>	**
<i>Dicranota bimaculata</i>	*
<i>Chironomidae - pakomárovití</i>	***
<i>Simuliidae</i>	**
Coleoptera – brouci	
<i>Limnius volckmari</i>	**

2.3. Ryby Senice

V ichtyofauně dolního úseku Senice se recentně vyskytuje celkem **7 druhů ryb**. Početně zde významně dominuje střevele potoční. Poměrně početně je zde zastoupen pstruh potoční a mřenka mramorovaná. Ostatní zjištěné druhy (pstruh duhový, jelec tloušť, hrouzek obecný, plotice obecná) patří mezi nepočetné, doprovodné druhy. Zákonem chráněné druhy ryb tedy zastupuje pouze **střevele potoční** (kategorie ohrožený druh). V NDOP je z dolního úseku Senice uváděn do roku 2015 také výskyt vranky obecné (*Cottus gobio*). Průzkumy prováděné po roce 2015 však již druh nezaznamenaly. Podle vyjádření hospodáře MO ČRS Vsetín (pan Veselý) se zde vranky v minulosti vyskytovaly, avšak z ne zcela zřejmých příčin z toku vymizely. Vranka tedy již bohužel nepatří k druhům obývajícím Senici.

Seznam ryb vyskytujících se na zájmovém úseku Senice mezi Leskovcem a Ústím

Početnost: * = nízká, ** = střední, * = vysoká**

vědecký název	český název	Početnost
Salmonidae	lososovití	
<i>Salmo trutta m. fario</i>	pstruh o. potoční	**
<i>Oncorhynchus mykiss</i>	pstruh duhový	*
Cyprinidae	kaprovití	
<i>Squalius cephalus</i>	jelec tloušť	*
<i>Gobio gobio</i>	hrouzek obecný	*
<i>Phoxinus phoxinus</i>	střevele potoční	***
<i>Rutilus rutilus</i>	plotice obecná	*
Balitoridae	mřenkovití	
<i>Barbatula barbatula</i>	mřenka mramorovaná	**

2.4. Ostatní na vodu vázaná fauna

Díky svému převážně intravilánovému umístění není zájmová lokalita vodního toku a jeho břehů nadprůměrně významná z pohledu terestrických živočichů vázaných do blízkosti tekoucích vod. Míra rušení je zde poměrně vysoká. Výskyt obojživelníků nebyl v zájmovém území zaznamenán s výjimkou pozorování několika dospělých jedinců **skokana hnědého** (*Rana temporaria*). Z plazů byla na březích ojediněle pozorována **ještěrka živorodá** (*Zootoca vivipara*). Fauna ptáků v okolí toku je omezena na běžné druhy kulturního bezlesí a druhy synantropní. Na vodu vázané druhy ptactva zastupuje kachna divoká (*Anas platyrhynchos*), skorec vodní (*Cinclus cinclus*) a konipas horský (*Motacilla cinerea*). Ze savců vázaných do blízkosti vod je možno zmínit potvrzený výskyt **vydry říční** (*Lutra lutra*). Pobytové značky vyder (trus) byly nalezeny v podmostích zdejších mostů. Výskyt vydry v intravilánovém úseku Senice lze však označit spíše za migrační a krátkodobý v důsledku vysoké míry rušení a nedostatku úkrytů. Její nory se budou nacházet mimo zájmové úseky toku na klidných a chráněných místech. Na březích Senice byly pozorovány také pobytové značky (okusy) **bobra evropského** (*Castor fiber*), a to u Leskovce i Ústí. Nory bobrů zde však nalezeny nebyly.

3. Vliv záměru na zvláště chráněné druhy, návrh opatření

U vodních toků protékajících zástavbou je nepochybnou prioritou ochrana majetku a zdraví lidí před účinky velkých vod. V zastavěných částech obcí je nutné udržovat kapacitní a stabilní koryta s bezproblémovým průběhem odtoku zvýšených průtoků. Na druhou stranu i v obcích zůstávají vodní toky a jejich ekologicky navazující okolí (břehy, nivy) také přírodním biotopem, stanovištěm fauny a flóry, biologickým koridorem a významným krajinným prvkem (VKP). Proto by mělo být vždy snahou správce toku skloubit protipovodňovou ochranu s biologickou a krajinotvornou funkcí vodních toků.

V zájmovém úseku Senice mezi říčními km 1,050 a 3,320 byl potvrzen výskyt pěti zvláště chráněných druhů živočichů. Výskyt zvláště chráněných druhů rostlin zde zjištěn nebyl. Samotný tok obývá velmi početná populace **střevle potoční** (*Phoxinus phoxinus*). Jelikož zásahy do toku budou mít lokální charakter, bude jejich vliv na populace obou druhů ryb poměrně malý a dočasný. Dalším zjištěným chráněným druhem je **ještěrka živorodá** (*Zootoca vivipara*), která se nepočetně vyskytuje v okolí toku (na nezarostlých březích, nezpevněných cestách). Vliv zásahů v korytě Senice na tento druh plaza bude zanedbatelný, pro tento druh není nutné stanovovat cílená opatření na jeho ochranu. Ještěrky jsou v území nejvíce ohrožovány projíždějící dopravou. Na ekosystém toku je vázán výskyt dalších dvou zvláště chráněných živočichů – **bobra evropského** (*Castor fiber*) a **vydry říční** (*Lutra lutra*). Oba druhy využívají zájmový úsek Senice jako potravní a migrační stanoviště, jejich reprodukční místa se zde však nenacházejí (nebyly zde nalezeny nory). Dotčení těchto druhů bude relativně malé, spočívající zejména ve vyšší ruchové zátěži během probíhající stavby. Po jejím ukončení se situace vrátí k původnímu stavu.

Seznam zjištěných zvláště chráněných druhů v zájmovém úseku toku Senice, údaje o jejich populaci, výskytu a potenciálním ohrožení

Druh	§	Populace, výskyt, ohrožení
střevle potoční (<i>Phoxinus phoxinus</i>)	0	Velmi početná populace střevlí obývá celý zájmový úsek Senice. Míra ohrožení střevlí plánovaným záměrem není vysoká z důvodu lokálnosti zásahů a lze ji dále snížit minimalizací zásahů do koryta toku.
ještěrka živorodá (<i>Zootoca vivipara</i>)	SO	Ještěrky obývají v nevysoké početnosti světlá místa v okolí břehů s nízkým a nepřehustěným porostem vegetace. Míra dotčení ještěrek bude nízká, živočichové se před nežádoucími zásahy ukryjí.
vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)	SO	Zájmový úsek Senice je migračním a potravním biotopem vyder. Její nory zde zjištěny nebyly. Vliv záměru na daný druh bude velmi malý (dočasně zvýšená ruchová zátěž).
bobr evropský (<i>Castor fiber</i>)	SO	Dolní úsek Senice je migračním a potravním biotopem bobrů. Jeho nory zde zjištěny nebyly. Vliv záměru na daný druh bude velmi malý (dočasně zvýšená ruchová zátěž).

- 1) Základním doporučením je minimalizovat zásahy do vodní části koryta Senice na nejnutnější míru, všechny stavební práce provádět prioritně ze břehů.
- 2) Pokud bude do vodní části koryta těžkou technikou přeci jen vstupováno, je doporučeno s předstihem provést záchranný transfer všech ryb z dotčených partií toku prostřednictvím místně příslušné organizace rybářského svazu.
- 3) Provedenými opravami by nemělo dojít ke snížení úkrytového potenciálu toku a snížení heterogenity vodního prostředí.
- 4) V případě zásahů do vodní části koryta toku by měly být zásahy vyloučeny z období rozmnožování střevle potoční, tedy v době mezi počátkem dubna a koncem května každého roku.

4. Použitá literatura

- Baruš V., Oliva O. (Eds.), 1995: Mihulovci a ryby (1+2). Academia, Praha.
- Buchar J., Ducháč V., Hůrka K., Lellák J. (1995): Klíč k určování bezobratlých. *Scientia*, Praha, 285 pp.
- Hanel L., Lusk S. (2005): Ryby a mihule České republiky. Rozšíření a ochrana. ČSOP Vlašim 2005. 447 pp.
- Hrabě S. et al. (1954): Klíč zvířeny ČSR, díl I. *Nakl. ČSAV Praha*, 539 pp.
- Chytrý M., Kučera T., Kočí M [eds.] (2001): Katalog biotopů České republiky. AOPK, Praha.
- Just T. (ed.) (2005): Vodohospodářské revitalizace a jejich uplatnění v ochraně před povodněmi. ZO ČSOP Hořovicko 359 pp.
- Just T. et al. (2003): Revitalizace vodního prostředí. AOPK ČR, Praha, 144 pp.
- Kokeš J., Vojtíšková D. (1999): Nové metody hodnocení makrozoobentosu tekoucích vod. Výzkum Brno, 30 pp.
- Lellák J., Kubíček F. (1992): Hydrobiologie. *Karolinum*, 257 pp.
- Mikátová B., Vlašín M., Zavadil V., eds. (2001): Atlas rozšíření plazů v České republice. AOPK ČR, 257 pp.
- Moravec J., ed. (1994): Atlas rozšíření obojživelníků v České republice. Národní muzeum, Praha, 132 pp.
- Rozkošný R. (1980): Klíč vodních larev hmyzu. *Academia*, Praha, 521 pp.
- Štambergová M., Svobodová J., Kozubíková E. (2009): Raci v ČR. Metodika AOPK ČR, 255 pp.
- Šťastný K., Bejček V., Hudec K. (2006): Atlas hnízdního rozšíření ptáků v ČR 2001–2003, Aventinum, Praha, 463 pp.
- Vlček, V., ed. (1984): Vodní toky a nádrže. *Academia*, Praha, 315 pp.
- Vyhláška MŽP ČR č. 395/92 Sb. k zákonu č. 114/92 Sb. o ochraně přírody a krajiny.
- Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny.

5. Fotografická dokumentace

Charakter Senice v obci Leskovec

Zájmový jez na Senici v obci Ústí

Mřenka mramorovaná

Pobytové značky bobra evropského na břehu Senice v Leskovci